

Suvestinė redakcija nuo 2015-07-01 iki 2015-12-31

Istatymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [51-2254](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1565

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008-01-01:

Nr. [X-1329](#), 2007-11-20, Žin., 2007, Nr. 130-5259 (2007-12-11)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMAS

2003 m. gegužės 20 d. Nr. IX-1565
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslai

1. Šis įstatymas reglamentuoja šilumos ūkio valstybinį valdymą, šilumos ūkio subjektų veiklą, jų santykius su šilumos vartotojais, tarpusavio ryšius ir atsakomybę.

2. Įstatymo tikslai:

1) mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams;

2) šilumos ūkyje įteisinti pagrįstą konkurenciją;

3) ginti šilumos vartotojų teises ir teisėtus interesus;

4) didinti šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą;

5) gaminant šilumą, plačiau naudoti vietinį kurą, biokurą ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius;

6) mažinti šilumos energetikos neigiamą poveikį aplinkai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aprūpinimo šiluma sistema** – organizacinis-techninis ūkio kompleksas, skirtas gaminti ir tiekti šilumą vartotojams, valdomas šilumos tiekėjo ir susidedantis iš šilumos perdavimo tinklo bei vieno ar daugiau prie tinklo prijungtų šilumos gamintojų.

2. **Apsirūpinimo karštu vandeniu būdas** – centralizuotai paruošto karšto vandens pirkimas iš karšto vandens tiekėjo arba šilumos karštam vandeniui ruošti pirkimas iš šilumos tiekėjo, o geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti pirkimas iš geriamojo vandens tiekėjo, arba individualus karšto vandens ruošimas jo vartojimo vietoje, naudojant kitus energijos šaltinius (dujas, elektrą, kietąjį kurą) geriamajam vandeniui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros.

3. **Asmuo** – Lietuvos Respublikos ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės pilietis, fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo Europos ekonominės erdvės valstybėse teisėmis, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo, ar kita organizacija, ar jų filialas, taip pat kitos užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje.

4. **Atsiskaitomieji karšto vandens apskaitos prietaisai** – vartotojų sunaudoto karšto vandens kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su tiekėju už sunaudotą karštą vandenį.

5. **Atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai** – vartotojams patiekto šilumos kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su šilumos tiekėju už suvartotą šilumą.

6. **Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija)** – šilumos ir elektros energijos gamyba bendrame technologiniame cikle.

7. **Bendras šilumos ir elektros energijos gamintojas** – įmonė ar jos padalinys, kurių pagrindinė veikla yra bendra šilumos ir elektros energijos gamyba.

8. **Buitinis šilumos vartotojas** – fizinis asmuo, perkantis šilumą ir (ar) karštą vandenį savo buities reikmėms.

9. **Karštas vanduo** – iš geriamojo vandens paruoštas, pašildant jį iki higienos normomis nustatytos temperatūros, vanduo.

10. **Karšto vandens tiekėjas** – asmuo, tiekiantis karštą vandenį vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis.

11. **Karšto vandens tiekimas** – centralizuotai paruošto karšto vandens pristatymas ir pardavimas karšto vandens vartotojams.

12. **Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji** – kintanti karšto vandens kainos dalis, išreiškiama formule, kuri taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į tiekiamos šilumos ir geriamojo vandens kainų pokytį.

13. **Kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji** – kintanti šilumos bazinės kainos dalis, išreiškiama formule, kuri koreguojama kasmet, atsižvelgus į kuro struktūros pasikeitimą ir veiklos efektyvumo užduotis, nustatytas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, vadovaujantis jos patvirtintu Lyginamosios analizės aprašu, ir taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į kuro ir iš nepriklausomų gamintojų perkamos šilumos kainų pokytį.

14. **Kompensacija už rezervinę galią** – pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą metodiką apskaičiuota su rezervuota galia susijusių papildomų sąnaudų kompensacija, mokama vartotojo, naudojančio šilumos tiekimo sistemą kaip rezervinį šildymo būdą.

15. **Konkurencinis šilumos vartotojas** – šilumos vartotojas, esantis šilumos tiekimo konkurencinėje zonoje, nustatytoje savivaldybės tarybos patvirtintame specialiajame šilumos ūkio plane, arba kitas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas šilumos vartotojas, suvartojantys daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio. Šiems vartotojams šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu.

16. **Mokėjimo už šilumą pranešimas** – pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą formą šilumos tiekėjo parengta ir privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus turinti išsami, tiksli, aiški ir visus mokesčiams apskaičiuoti reikalingus išeities duomenis turinti informacija buitiniam šilumos vartotojui apie jam už atsiskaitymo laikotarpį apskaičiuotas mokėtinas už patiektą šilumą šildymui ir (ar) karštam vandeniui ruošti sumas.

17. **Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa** – Vyriausybės tvirtinamas nacionalinio lygmens strateginio planavimo dokumentas, kuriuo, atsižvelgiant į Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją, yra nustatomos ilgalaikės ir kompleksinės šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo kryptys bei įgyvendinimo priemonės valstybės teritorijoje.

18. **Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai** – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, savivaldybių tarybų patvirtintuose sąrašuose numatytos įstaigos ar organizacijos, kurioms būtinas nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma.

19. **Nepaskirstytasis karšto vandens kiekis** – viršijantis leistinas apskaitos prietaisų paklaidas skirtumas tarp geriamojo vandens karštam vandeniui paruošti kiekio, išmatuoto daugiabučio namo įvade, ir butų karšto vandens skaitiklių rodmenų sumos.

20. **Nepriklausomas šilumos gamintojas** – asmuo, gaminantis ir parduodantis šilumą ir (ar) karštą vandenį šilumos tiekėjui arba, turėdamas šilumos tiekimo licenciją, – vartotojui.

21. **Pastato šildymo būdas** – pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu nustatytas būdas pastato patalpoms šildyti, apimantis ir karšto vandens tiekimo sistemoje įrengtus šildymo prietaisus.

22. **Pastato šildymo ir karšto vandens sistema** – pastate įrengtas techninių priemonių kompleksas, skirtas į pastatą perduotai arba pastate gaminamai šilumai ir (ar) karštam vandeniui į patalpas pristatyti. Nuo tiekėjo tinklų ji atribojama pastato įvadu.

23. **Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas)** – asmuo, kuris atitinka šio įstatymo keliamus reikalavimus, yra atestuotas nustatyta tvarka ir verčiasi sistemų priežiūros (eksploatavimo) veikla.

24. **Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji** – pastovi karšto vandens kainos dalis, apskaičiuota karšto vandens kainos galiojimo laikotarpiui.

25. **Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji** – pastovi šilumos bazinės kainos dalis, antraisiais ir kitais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant pastoviosios dedamosios dydį metams.

26. **Sąskaita už šilumą** – Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimus atitinkantis dokumentas, kuriame nurodytas atsiskaitymo laikotarpiu vartotojui patiektos šilumos ar karšto vandens kiekis, jų kaina ir suma, kurią turi sumokėti vartotojas.

27. **Šildymo sezonas** – laikotarpis, kurio pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu pagal statybos techniniais reglamentais apibrėžtą lauko oro temperatūrą, kuriai esant privaloma pradėti ir galima baigti nustatytos paskirties savivaldybių pastatų šildymą.

28. **Šilumnešis** – specialiai paruoštas vanduo, karštas vanduo, garas, kondensatas, kitas skystis ar dujos, naudojami šilumai pristatyti.

29. **Šilumos bazinė kaina** – ilgalaikė šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką, parengtą pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šio įstatymo 32 straipsnio 11 ir 12 dalyse numatytais atvejais – įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.

30. **Šilumos dalikliai** – netiesioginio matavimo prietaisai, kurių sistema kartu su atsiskaitomuoju prietaisu, kaip papildoma dalimi, naudojama išmatuotam šilumos energijos kiekiui paskirstyti.

31. **Šilumos dvinarė kaina** – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios, mokamos už vidutinę šilumos vartojimo galią eurais už kilovatą per mėnesį, ir kintamosios, mokamos euro centais už šilumos kilovatvalandę, dedamųjų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1259](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14860

32. **Šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo–pardavimo sutartis** – sutartis tarp šilumos tiekėjo ar gamintojo ir buitinio šilumos vartotojo ar šilumos vartotojo, vartojančio šilumą ir (ar) karštą vandenį patalpose, kuriose neįrengti atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai.

33. **Šilumos įrenginys** – techninių priemonių kompleksas, skirtas šilumai ir (ar) karštam vandeniui gaminti, transportuoti ar kaupti.

34. **Šilumos įvadas** – šilumos perdavimo tinklo atšaka, įskaitant pastato pirmuosius uždaromuosius įtaisus ir apskaitos prietaisus, jungianti pastato šilumos įrenginius ir šilumos perdavimo tinklą.

35. **Šilumos perdavimas** – šilumos pristatymas šilumnešiu šilumos perdavimo tinklo vamzdiniais.

36. **Šilumos perdavimo tinklas** – sujungtų vamzdinių ir įrenginių sistema, skirta pristatyti šilumnešiu šilumą iš gamintojo vartotojams.

37. **Šilumos pirkimo–pardavimo vieta** – šilumnešio vamzdinių vieta, kurioje tiekėjas parduoda šilumą vartotojui.

38. **Šilumos punktas** – prie šilumos įvado prijungtas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos įrenginys, su šilumnešiu gaunamą šilumą transformuojantis pristatymui į pastato šildymo prietaisus. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai, būtini namo tinkamam eksploatavimui ir naudojimui, yra neatskiriama namo dalis ir šio namo butų ir patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė, kurią draudžiama perduoti tretiesiems asmenims (kurie nėra šio namo butų ir patalpų savininkai).

39. **Šilumos tiekėjas** – asmuo, turintis šilumos tiekimo licenciją ir tiekiantis šilumą vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis.

40. **Šilumos tiekimas** – centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas ir pardavimas šilumos vartotojams.

41. **Šilumos tiekimo licencija** – dokumentas, suteikiantis licencijos turėtojui teisę verstis šilumos tiekimu nustatytoje teritorijoje.

42. **Šilumos tiekimo nutraukimas** – šilumnešį perduodančio vamzdyno išardymas, kad tiekti šilumą būtų techniškai negalima.

43. **Šilumos ūkio specialusis planas** – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, vertinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytais sprendiniais ir priemonėmis, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

44. **Šilumos ūkis** – energetikos ūkio sritis, tiesiogiai susijusi su šilumos ir karšto vandens gamyba, perdavimu, tiekimu ir vartojimu.

45. **Šilumos vartotojas (vartotojas)** – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų.

46. **Šilumos vienanarė kaina** – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų, mokamų euro centais už kilovatvalandę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1259](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14860

47. **Tiekimo–vartojimo riba** – šilumnešio vamzdynų vieta, iki kurios tiekėjas pristato šilumą vartotojui.

48. **Valdymo perdavimas** – šilumos ūkio ar jo dalies valdymo teisės perdavimas asmeniui nuomos, koncesijos ar kitų valdymo perdavimo sutarčių pagrindu.

49. **Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos** – šilumos ūkio paslaugos, kurias nustato įstatymai, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija vadovaudamasi visuomenės interesais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, *Žin.*, 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

ANTRASIS SKIRSNIS ŠILUMOS ŪKIO VALDYMAS

3 straipsnis. Konkurencija šilumos ūkyje

1. Konkurencija tarp alternatyvių energijos rūšių tiekėjų, tenkinant šilumos vartotojų poreikius, įgyvendinama atsižvelgiant į Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje ir šilumos ūkio specialiuosiuose planuose nustatytus tikslus ir priemones, nustatant vartotojų šilumos poreikių tenkinimą jiems mažiausiomis sąnaudomis, užtikrinant saugų tiekimą ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai bei įvertinant išorines sąnaudas, taip pat kitomis šio įstatymo nustatytomis priemonėmis. Šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus, įsirengti vietinę šildymo sistemą, jeigu tai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams.

2. Šilumos gamyba grindžiama šilumos gamintojų konkurencija. Siekiant užtikrinti konkurenciją tarp šilumos gamintojų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija tvirtina Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvadą, privalomą visiems asmenims, kurie verčiasi energetikos veikla šilumos energijos sektoriuje, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų.

3. Karšto vandens ruošimas ir tiekimas grindžiami konkurencija vartotojams pasirenkant karšto vandens tiekėją ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdą. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir savivaldybių institucijos numato priemones konkurencijai karšto vandens ūkyje skatinti ir užtikrina jų įgyvendinimą.

4. Valstybė (savivaldybės) numato priemones konkurencijai skatinti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros srityje ir užtikrina jų įgyvendinimą.

5. Konkurencijos taryba kontroliuoja, kaip šilumos ūkyje laikomasi Konkurencijos įstatymo reikalavimų, inter alia, kad šilumos gamintojai, tiekėjai ir pastatų šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojai (eksploatuotojai) nepiktinaudžiautų dominuojančia padėtimi ar nesudarytų draudžiamų susitarimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Nr. [XII-192](#), 2013-03-14, *Žin.*, 2013, Nr. 31-1528 (2013-03-26)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

4 straipsnis. Bendros šilumos ir elektros energijos gamybos bei šilumos gamybos iš biokuro ir atsinaujinančiųjų energijos šaltinių skatinimas

1. Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, atsižvelgdama į būtinybę veiksmingai naudoti elektros energiją ir šilumą generuojančius pajėgumus, nustato elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų mastą ir tvarką.

3. Valstybė (savivaldybės) skatina iš biokuro, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, deginant atliekas, taip pat iš geoterminės energijos pagamintos šilumos supirkimą į šilumos tiekimo sistemas. Šis supirkimas yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

5 straipsnis. Šilumos vartotojų teises ginančių organizacijų teisė kontroliuoti šilumos tiekėjų veiklą

Šilumos vartotojų teises ginančios organizacijos ir institucijos turi teisę gauti iš šilumos tiekėjų ir gamintojų bei valstybės ir savivaldybių institucijų duomenis apie šilumos tiekimo ir gamybos veiklą, teikiamas paslaugas, taip pat kitus duomenis, reikalingus šilumos vartotojų teisėms ginti, ir teikti pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms.

6 straipsnis. Šilumos taryba

1. Šilumos taryba yra kolegiali, patariamojo balso teisę turinti ir visuomeniniais pagrindais veikianti su šilumos ūkiu tiesiogiai susijusių institucijų ir organizacijų (įskaitant vartotojų teises ginančias nevyriausybinės organizacijas) atstovų grupė, teikianti energetikos ministrui pasiūlymus svarbiais valstybės šilumos ūkio strategijos klausimais.

2. Šilumos tarybą sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

TREČIASIS SKIRSNIS ŠILUMOS ŪKIO PLANAVIMAS

7 straipsnis. Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa

1. Energetikos ministerija, atlikusi didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo plėtros galimybių vertinimą ir atsižvelgdama į Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją, parengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti Nacionalinę šilumos ūkio plėtros programą. Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatoma:

1) šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonės bei techniniai sprendiniai, įskaitant reikalavimus dėl alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo bei jų proporcijų, šilumos įrenginių galių ir jų įrengimo terminų bei nuostolių lygio šilumos perdavimo tinkluose;

2) optimalus energijos ar kuro rūšių panaudojimo šilumos ar elektros energijos gamybai bei bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai (kogeneracijai) plėtros modelis, šilumos gamybos įrenginių diegimo poreikis ir potencialas atskirose savivaldybėse;

3) teritorijos, kuriose šilumos poreikis turi būti užtikrintas iš atliekinės šilumos, šilumos, pagamintos iš komunalinių atliekų ir (ar) didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

4) investicijų apimtys, finansavimo poreikis ir finansavimo šaltiniai į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą;

5) šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių ir sprendinių įgyvendinimo būdai, formos (savivaldybės ar jos kontroliuojamos įmonės vykdomi projektai, investicijos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės ir (ar) koncesijų pagrindais, konkursai, investicijos, atliekamos privačia iniciatyva, ar kiti būdai), planas, grafikas ir terminai;

6) savivaldybėms ar jų įmonėms nuosavybės arba patikėjimo teise priklausanti infrastruktūra ir turtas, kuris savivaldybės tarybos sprendimu, o tokio sprendimo nepriėmus per

nustatytą terminą, – atskiru įstatymu turi būti perduotas valstybės nuosavybėn, siekiant užtikrinti numatytų šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių bei sprendinių tinkamą įgyvendinimą;

7) kitos sąlygos, būtinos nustatytų ilgalaikės ir kompleksinės šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo kryptių bei įgyvendinimo priemonių atitinkamoje valstybės teritorijoje užtikrinimui ir įgyvendinimui.

2. Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa rengiama 7 metų laikotarpiui. Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa gali būti atnaujinama, atsižvelgiant į šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius.

3. Nacionalinę šilumos ūkio plėtros programą pagal kompetenciją įgyvendina valstybės, savivaldybių institucijos, įstaigos ir (ar) kiti nurodyti asmenys.

4. Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos vykdymą koordinuoja ir jos įgyvendinimo priežiūrą bei stebėseną atlieka Vyriausybės įgaliota institucija.

5. Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos priemonės ir sprendinius įgyvendinantys asmenys, taip pat valstybės, savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją Energetikos ministerijos nustatyta tvarka teikia informaciją apie Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytų priemonių ir sprendinių įgyvendinimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

8 straipsnis. Savivaldybių šilumos ūkio specialieji planai

1. Savivaldybės tvarko šilumos ūkį pagal savivaldybių tarybų patvirtintus šilumos ūkio specialiuosius planus. Specialiaisiais šilumos ūkio planais atitinkamoje savivaldybės teritorijoje yra įgyvendinama Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija ir Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatyti sprendiniai ir priemonės.

2. Šilumos ūkio specialieji planai rengiami pagal Teritorijų planavimo įstatymo, šio įstatymo ir aplinkos bei energetikos ministrų patvirtintas Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisykles.

3. Pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Rengiant šilumos ūkio specialiuosius planus, vadovaujamosi Aplinkos oro apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis dėl oro užterštumo ir urbanistiniais kriterijais (užstatymo tankis, pastatų aukštingumas, užstatymo specifika), taip pat kitais kriterijais, kurie nepažeidžia technologinio neutralumo principo. Šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos ir pateikiami principiniai techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo, kad būtų patenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai.

4. Rengiant savivaldybės šilumos ūkio specialųjį planą, dalyvauja jos teritorijoje esančios šilumos, elektros, dujų tiekimo įmonės ir kiti su šilumos ūkiu susiję subjektai bei šilumos vartotojų teisės ginančios organizacijos. Rengiant ir tvirtinant šilumos ūkio specialiuosius planus, negalima nepagrįstai trukdyti vartotojui pasirinkti norimą alternatyvią energijos ar kuro rūšį. Elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai galimi visoje savivaldybės teritorijoje.

5. Šilumos ūkio specialieji planai atnaujinami ne rečiau kaip kas 7 metai, atsižvelgiant į Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytas priemonės ir sprendinius, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Šilumos ūkio specialieji planai privalo būti atnaujinti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos ar jos pakeitimų įsigaliojimo.

6. Tais atvejais, kai savivaldybė nesilaiko šiame įstatyme nustatytų įpareigojimų atnaujinti šilumos ūkio specialųjį planą arba kai tuo metu galiojantis šilumos ūkio specialusis planas ar teritorijų planavimo dokumentai neatitinka Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje

numatytų sprendinių, specialieji planai ar teritorijų planavimo dokumentai taikomi tiek, kiek neprieštarauja šiems sprendiniams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

8¹ straipsnis. Investicijos į Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos ir šilumos ūkio specialiųjų planų sprendinių įgyvendinimą

1. Energetikos ministerija teikia metodinę paramą šilumos ūkio specialiesiems planams parengti.

2. Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje įtvirtintų ir specialiuosiuose šilumos ūkio planuose detalizuotų šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo sprendinių ir priemonių įgyvendinimui gali būti skiriamos:

- 1) Europos Sąjungos paramos lėšos;
- 2) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai;
- 3) fizinių ir juridinių asmenų lėšos;
- 4) kitos lėšos, gautos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Savivaldybės ir (ar) šilumos tiekėjai privalo užtikrinti trūkstamą finansavimą Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytoms priemonėms įgyvendinti. Jeigu savivaldybės ir (ar) šilumos tiekėjai neužtikrina Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytų priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais, Vyriausybė Energetikos ministerijos siūlymu teikia pasiūlymus savivaldybėms dėl Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytų priemonių įgyvendinimo, įskaitant pasiūlymus dėl papildomo finansavimo užsitikrinimo būdų, arba priima sprendimą dėl reikiamų finansinių investicijų, jų paskirstymo tvarkos ir būdo.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

KETVIRTASIS SKIRSNIS ŠILUMOS IR KARŠTO VANDENS TIEKIMAS

9 straipsnis. Šilumos tiekimo organizavimas

Savivaldybė, remdamasi šilumos ūkio specialiuoju planu, organizuoja šilumos tiekimą šilumos vartotojams pagal jų poreikius patalpoms šildyti, vėdinti ir karštam vandeniui ruošti.

10 straipsnis. Šilumos supirkimas iš nepriklausomų gamintojų

1. Šilumos tiekėjai superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų šilumą, pagamintą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, deginant atliekas, iš iškastinio kuro, atitinkančią kokybę, tiekimo patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas bei tvirtina standartinės šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, privalomas šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustatydamą šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas, privalo atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus bei šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis. Visais atvejais šiluma, superkama iš nepriklausomų šilumos gamintojų, negali būti brangesnė negu šilumos tiekėjo palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.

2. Jeigu šilumos tiekėjas atsisako supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo pasiūlytą nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskusti tiekėjo sprendimą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

3. Nepriklausomiems šilumos gamintojams yra privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka kaip ir kitiems šilumos tiekėjams, jeigu nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracinio) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra

pasinaudota ar naudojamosi Europos Sąjungos finansine parama, nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija arba elektros energijos gamybai termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse patvirtintomis viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) remtinai elektros energijos gamybos apimčių priemonėmis ar atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis arba jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio.

4. Esant pagrįstam nepriklausomo šilumos gamintojo, kuris vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, sudarantį daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio, prašymui, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę priimti motyvuotą sprendimą jam netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros, jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, nedarantį reikšmingos įtakos galutinei tos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos kainai, lyginant su padėtimi, jeigu nepriklausomam šilumos gamintojui būtų taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

Nr. [XI-862](#), 2010-06-01, *Žin.*, 2010, Nr. 65-3196 (2010-06-05)

Nr. [XII-192](#), 2013-03-14, *Žin.*, 2013, Nr. 31-1528 (2013-03-26)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

11 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo vieta ir tiekimo–vartojimo riba tarp šilumos tiekėjo ir šilumos vartotojo

1. Šilumos ir karšto vandens tiekėjas atsako už sutartyse nustatytos kokybės šilumnešio pristatymą šilumos vartotojams iki tiekimo–vartojimo ribos. Sutartis su vartotoju turi atitikti Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vartojimo sutarčių sudarymą, nuostatas.

2. Šilumos pirkimo–pardavimo vieta ir tiekimo–vartojimo riba nustatomos šilumnešio vamzdynų vietoje, kurioje tiekėjo įrenginiai sujungti su vartotojo nuosavybės arba vartotojų bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiais įrenginiais. Atsiskaitomieji apskaitos prietaisai įrengiami šilumos pirkimo–pardavimo vietoje. Jeigu nėra techninės galimybės atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus įrengti šilumos pirkimo–pardavimo vietoje, šilumos nuostolius atkarpose tarp šilumos pirkimo–pardavimo vietos ir apskaitos prietaiso apmoka vamzdynų savininkas. Sutartimis tiekimo–vartojimo riba gali būti nustatyta kitoje vietoje negu šilumos pirkimo–pardavimo vieta. Tokiu atveju vartotojo nuosavybės arba vartotojų bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiais įrenginiais šilumos pristatymo iki tiekimo–vartojimo ribos papildomas sąnaudas apmoka šie vartotojai. Pirmenybė pasirinkti tiekimo–vartojimo ribą suteikiama buitiniam šilumos vartotojui.

3. Jeigu į pastatą pristatomas šilumnešis patenka ir į pastato patalpose įrengtus šildymo, vėdinimo ir (ar) karšto vandens prietaisus, šilumos tiekėjas turi teisę, pateikęs raštišką prašymą patalpų savininkams, patikrinti, ar nėra šilumnešio nutekėjimų bet kurioje pastato šildymo ir karšto vandens sistemos vietoje.

12 straipsnis. Atsiskaitymas su šilumos tiekėju

1. Šilumos vartotojai atsiskaito su šilumos tiekėju už sunaudotą šilumą pagal šilumos pirkimo–pardavimo vietoje įrengtų atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų rodmenis. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka šilumos tiekėjas privalo suteikti slaptažodį šilumos vartotojams, kad jie galėtų elektroninių ryšių priemonėmis susipažinti su šilumos pirkimo–pardavimo vietoje įrengtų atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų rodmenimis.

2. Jeigu pastate yra daugiau kaip vienas šilumos vartotojas, visas pastate suvartotas šilumos kiekis paskirstomas (išdalijamas) vartotojams, o kiekvienas vartotojas moka už jam priskirtą šilumos kiekį, išmatavus, įvertinus ar kitaip pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus metodus nustatčius, kokia visų vartotojų bendrai suvartoto šilumos kiekio dalis tenka tam šilumos vartotojui. Šių dalių matavimo,

nustatymo ar įvertinimo metodą šilumos vartotojai pasirenka Civilinio kodekso nustatyta sprendimų priėmimo tvarka iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos rekomenduotų taikyti metodų. Kiti metodai gali būti taikomi tik suderinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Kol vartotojai pasirenka metodą, taikomas pastato šildymo ir karšto vandens sistemą bei įrengtus atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus atitinkantis metodas.

3. Atsiskaitymo dokumentas yra sąskaita už šilumą. Buitiniam šilumos vartotojui išrašytoje sąskaitoje turi būti pateikta tiksli, aiški ir išsami informacija, kuria remdamasis šilumos tiekėjas apskaičiavo vartotojo mokesčio dydį už jo suvartotą šilumos kiekį patalpoms šildyti ir šilumos kiekį karštam vandeniui ruošti bei karšto vandens temperatūrai palaikyti. Pateiktos informacijos privalo pakakti, kad vartotojas galėtų patikrinti, ar teisingai jam apskaičiuoti mokesčiai. Savivaldybės institucijos turi teisę nustatyti, kad buitiniams šilumos vartotojams vietoj sąskaitų už šilumą būtų išduodami mokesčio už šilumą pranešimai. Buitinio šilumos vartotojo reikalavimu šilumos tiekėjas privalo išduoti sąskaitą, kai vartotojas apmoka su tiekimo sąskaita susijusias papildomas šilumos tiekėjo sąnaudas. Savivaldybės institucijai nustačius, kad buitiniams šilumos vartotojams vietoj sąskaitų būtų išduodami mokesčio už šilumą pranešimai, į šilumos kainą neįtraukiamos sąskaitų už šilumą parengimo ir pateikimo vartotojams sąnaudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

13 straipsnis. Šilumos tiekimo sezoniškumas

1. Šilumos vartotojai turi teisę nuspręsti dėl savo pastatų šildymo pradžios ir pabaigos nepažeidžiant nustatytų higienos normų, išskyrus savivaldybių institucijų nustatytas įstaigas, kurioms šildymo sezono pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybių institucijų sprendimais.

2. Jeigu šilumos vartotojai, turintys teisę nuspręsti dėl savo pastatų šildymo pradžios ir pabaigos, nusprendė pradėti arba baigti savo pastatų šildymą kitu laiku, negu savivaldybių institucijų nustatyta šildymo sezono pradžia ar pabaiga, jie apie savo sprendimą energetikos ministro patvirtintose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatyta tvarka praneša šilumos tiekėjui, o šis ne vėliau kaip per 2 darbo dienas sprendimą įgyvendina.

3. Šildymo sezono laikotarpiu šilumnešis privalo būti tiekiamas daugiabučio namo butams ir kitoms patalpoms šildyti. Butai ir kitos patalpos daugiabučiame name privalo būti šildomi, jeigu tam neprieštarauja dauguma to namo butų savininkų, neturinčių įsiskolinimų šilumos tiekėjui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

14 straipsnis. Šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymo sustabdymas įsiskolinusiems šilumos vartotojams

1. Šilumos vartotojui, neapmokėjusiam sąskaitos už šilumą daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo vėliausios leistinos sąskaitos apmokėjimo dienos, (įsiskolinusiam vartotojui), šilumos tiekėjas turi teisę sutartyse nustatyta tvarka sustabdyti šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymą į įsiskolinusio vartotojo šildymo ir (ar) karšto vandens prietaisus. Daugiabučiame name leidžiama sustabdyti tik karšto vandens pristatymą į įsiskolinusio vartotojo karšto vandens prietaisus.

2. Sutartyse nustatoma šilumos tiekėjo prievolė ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki numatomos šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymo sustabdymo datos raštu įspėti įsiskolinusį vartotoją.

3. Šilumos tiekėjo išlaidas, susijusias su šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymo atnaujinimu, apmoka vartotojas.

15 straipsnis. Karšto vandens tiekimo daugiabučiuose namuose organizavimas

1. Vartotojai daugiabučiuose namuose gali Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją ir sudaryti su juo karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Pasirinktas karšto vandens tiekėjas įrengia vartotojo suvartojamo karšto vandens atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus, sudaro sutartis ir perka karštam vandeniui ruošti reikalingą geriamąjį vandenį bei šilumą ar kitą energiją iš atitinkamų tiekėjų. Nupirkto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal atsiskaitomojo apskaitos prietaiso, vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis. Nupirkto šilumos ar

kitos energijos kiekis nustatomas pagal šilumos ar kitos energijos tiekėjo įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginius šilumos apskaitos prietaiso rodmenis, o jeigu jo nėra arba jis sugedęs, – pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintas normas. Vartotojams parduodamo karšto vandens kiekis nustatomas pagal vartotojų patalpose esančių atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis. Karšto vandens kaina, pranešimų apie suvartotą karštą vandenį pateikimo ir mokesčio už karštą vandenį apmokėjimo tvarka nustatoma karšto vandens tiekėjo ir vartotojo sutartyje. Nustatant mokesčius už karštą vandenį, su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis gali būti priskirtas ir išdalijamas apmokėti vartotojams tik tuo atveju, jeigu tiekėjai įvykdė visas savo prievolės sutvarkyti karšto vandens apskaitą tame name. Tuo atveju, kai daugiabučio namo vartotojai karšto vandens tiekėju pasirenka šilumos tiekėją, šilumos tiekėjas privalo su šio namo vartotojais sudaryti karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį.

2. Kol vartotojai pasirenka karšto vandens tiekėją arba apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, karšto vandens tiekėjas yra šilumos tiekėjas. Karšto vandens apskaitos prietaisus daugiabučio namo butuose ir kitose patalpose įrengia, prižiūri ir jų patikrą atlieka karšto vandens tiekėjas, jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytose karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros daugiabučio namo butuose ir kitose patalpose sutartyse nenumatyta kitaip.

3. Savivaldybės taryba pagal Komisijos patvirtintą metodiką nustato atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčių.

4. Karšto vandens temperatūra, slėgis ir higienos rodikliai turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus. Šilumos, karšto vandens tiekėjų ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo tarpusavio santykiai, kompetencija, teisės ir pareigos karšto vandens tiekimo srityje nustatomos energetikos ministro tvirtinamose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, *Žin.*, 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

16 straipsnis. Atsakomybė už atsiskaitomuosius šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisus

1. Šilumos tiekėjas savo lėšomis įrengia atsiskaitomuosius šilumos apskaitos prietaisus, užtikrina jų tinkamą techninę būklę, nustatytą matavimų tikslumą ir organizuoja patikrą.

2. Daugiabučiuose namuose atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai įrengiami šilumos pirkimo–pardavimo vietoje.

3. Daugiabučiuose namuose, jeigu yra techninės galimybės ir vartotojai pageidauja, šilumos tiekėjai įrengia vartotojo bute ar kitose patalpose suvartotos šilumos apskaitos prietaisus tiekimo–vartojimo ribos vietoje. Šių apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros sąnaudos įtraukiamos į šilumos pardavimo kainas arba nustatomas atskiras mokeskis tik atitinkamos grupės vartotojams. Šių apskaitos prietaisų rodmenys naudojami atsiskaitomaisiais šilumos apskaitos prietaisais nustatytam šilumos kiekiui paskirstyti buitiniams šilumos vartotojams.

4. Karšto vandens tiekėjas arba šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatytu atveju esamas tiekėjas įrengia vartotojo bute ar kitose patalpose karšto vandens apskaitos prietaisus tiekimo–vartojimo ribos vietoje. Šių apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros sąnaudos įtraukiamos į karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčių. Šių apskaitos prietaisų rodmenys naudojami atsiskaityti su karšto vandens tiekėjais už karštam vandeniu paruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį, taip pat šilumos kiekiui, suvartotam su karštu vandeniu, paskirstyti buitiniams šilumos vartotojams.

5. Atsiskaitomieji šilumos ir karšto vandens apskaitos, taip pat pristatomo į pastato šilumos punktą šilumnešio parametrus registruojantys prietaisai yra valstybinės metrologinės matavimo priemonių kontrolės objektas. Šių prietaisų patikros terminus kontroliuoja Lietuvos metrologijos inspekcija.

6. Sutartyse nustatomos sąlygos šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo arba šilumos ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo įgaliotiems asmenims įstatymų nustatyta tvarka patekti į šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojui priklausančias patalpas, kad jie galėtų prižiūrėti ir patikrinti atsiskaitomuosius šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisus.

17 straipsnis. Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai

Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojams turi būti užtikrintos techninės nenutrūkstamo šilumos tiekimo galimybės, kai laikinai neįmanoma naudotis pagrindine aprūpinimo šiluma sistema. Nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma užtikrinamas šilumos vartotojo įrenginius prijungiant atskirais įvadais prie techninių sutrikimų atvejais nepriklausomų šilumos perdavimo tinklo dalių arba pastatant rezervinį šilumos įrenginį. Kai įrengiamas rezervinis šilumos įrenginys, nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai laikomi naudojančiais aprūpinimo šiluma sistemą ir rezervinį šilumos įrenginį. Jeigu nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai naudojami aprūpinimo šiluma sistema tik kaip rezervinė, jie privalo mokėti šilumos tiekėjui kompensaciją už rezervinę galią. Aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrai nustato sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms būtinas rezervinis šilumos įrenginys, sąrašą.

18 straipsnis. Šilumos tiekimo nutraukimas

1. Šilumos tiekėjas gali nutraukti šilumos tiekimą tik suderinęs su šilumos vartotojais bei savivaldybe, išskyrus atvejus, kai Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos nustato tokius vartotojo įrenginių trūkumus, dėl kurių gresia avarija ar kyla pavojus žmonių gyvybei ar saugumui. Šilumos tiekėjas apie suderintą su vartotojais bei savivaldybe numatomą nutraukti šilumos tiekimą praneša suinteresuotiems šilumos vartotojams ir savivaldybei ne vėliau kaip prieš 18 mėnesių iki šilumos tiekimo numatomo nutraukimo datos.

2. Šilumos tiekėjas su savivaldybe organizuoja naują, su suinteresuotais šilumos vartotojais suderintą jų pastatų šildymo būdą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

PENKTASIS SKIRSNIS SUTARTYS SU ŠILUMOS VARTOTOJAIS

19 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių standartinės sąlygos

1. Šilumos pirkimo–pardavimo sutartys sudaromos ar keičiamos laikantis standartinių sąlygų.

2. Standartinės sąlygos galioja šilumos pirkimo–pardavimo sutartims tiek, kiek jos neprieštarauja šalių individualiai aptartoms sąlygoms ir imperatyvioms įstatymų nuostatomis. Individualiai aptartos sąlygos negali pažeisti vartotojų teisių ir interesų.

3. Šilumos pirkimo–pardavimo sutartyse turi būti šios privalomosios sąlygos:

- 1) tiekiamos šilumos kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai;
- 2) šilumos tiekimo režimas ir sąlygos;
- 3) šilumos kaina arba kainos formulė, arba kainos nustatymo tvarka;
- 4) vartotojo atsiskaitymo už suvartotą šilumą tvarka;
- 5) šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;
- 6) pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka;
- 7) sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka.

4. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių standartines sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija ir paskelbia Teisės aktų registre. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių su buitinais šilumos vartotojais standartines sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, suderinusi su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba), ir paskelbia Teisės aktų registre.

5. Jeigu daugiabučio namo butų savininkai nenusprendžia dėl šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sudarymo pagal individualiai aptartas sąlygas, laikinai, kol bus sudarytos tokios sutartys, tiekėjų ir vartotojų tarpusavio santykiai grindžiami pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių su buitinais šilumos vartotojais standartines sąlygas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2339](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6667 (2012-11-15)

20 straipsnis. Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra

1. Prie šilumos tiekimo sistemos prijungtas daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias butų ir kitų patalpų savininkams, taip pat šilumos punktus, tiek nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar

tretiesiems asmenims, tiek butų ir kitų patalpų savininkams, turi prižiūrėti (eksploatuoti) pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas). Teisę reguliuoti (nuotoliniu būdu ar kitaip daryti įtaką) namo šilumos punkto įrenginių darbą, laikydamasis nustatytų higienos normų, turi tik pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) arba atitinkamą kvalifikaciją turintis daugiabučio namo bendrijos atstovas ar daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų išrinktas jų įgaliotas atstovas. Daugiabučio namo šilumos punktus, nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar tretiesiems asmenims, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) prižiūri (eksploatuoja) šio įstatymo pagrindu, nesudarydamas atskirų sutarčių su šilumos punktų savininkais. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) savo prievolės vykdo apdairiai, sąžiningai ir šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojų interesais. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją (eksploatuotoją) Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka pasirenka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija arba, jeigu šie nepriima sprendimo, bendrojo naudojimo objektų administratorius. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) sutartį su pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) sudaro daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotas asmuo arba bendrojo naudojimo objektų administratorius. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis atestatu reguliuojama veikla arba perduoti jiems šią teisę pagal sutartį, arba kitaip pavesti vykdyti šią veiklą. Kai pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra bendrija, ji gali pirkti atskirus darbus ar paslaugas iš subjektų, turinčių atitinkamą kompetenciją, technines priemones ir gebėjimus. Daugiabučio namo savininkų bendrija ir (ar) bendrojo naudojimo objektų administratorius gali būti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas).

2. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) negali būti šilumos tiekėjas, tiekiantis šilumą tam namui, ar fiziniai asmenys, susiję su šilumos tiekėju darbo santykiais, išskyrus, kai su darbo santykiais susiję fiziniai asmenys gyvena tame name ir patys prižiūri savo ar gyvenamo namo bendrijai priklausančius kitus namus, taip pat asmenys, kurių ūkinė veikla apima kuro ruošą ir (ar) tiekimą, ar asmenys, kartu su šioje dalyje nurodytais asmenimis priklausantys susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia juos pastato savininkui arba daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijai, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotam asmeniui arba bendrojo naudojimo objektų administratoriui, pagal kompetenciją rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo.

3. Daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija arba pastato bendrojo naudojimo objektų administratorius kontroliuoja pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veiklą ir pasirengimą naujam šildymo sezonui pagal jiems priskirtą kompetenciją energetikos ministro tvirtinamose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) sudaro ir kartu su daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija arba pastato bendrojo naudojimo objektų administratoriumi pasirašo pastato parengties naujam šildymo sezonui aktą. Ginčus tarp šio proceso dalyvių sprendžia Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas netaikomas prižiūrint daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas pastatuose, esančiuose gyvenamojoje vietovėje, kurioje, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyvena mažiau negu 150 000 gyventojų, jeigu savivaldybės taryba nenusprendžia kitaip. Šis draudimas netaikomas šilumos tiekimo įmonėms, aptarnaujančioms mažiau kaip 5 000 prijungtų vartotojų, arba šilumos tiekimo įmonėms, per metus realizuojančioms mažiau negu 50 000 MWh šilumos, taip pat tais atvejais, kai atestuotas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra fizinis asmuo, kuris gyvena tame pastate.

5. Jeigu butų savininkai nenusprendžia, kokią šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją pasirinkti, ir dėl to nesudaroma šios sistemos priežiūros sutartis, laikinai, kol toks prižiūrėtojas bus pasirinktas, šildymo ir karšto vandens sistemą prižiūri esamas prižiūrėtojas. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros sutartys ir šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo–pardavimo sutartys sudaromos atskirai.

6. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra atliekama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų periodinius patikrinimus dėl jų atitikties nustatytiems reikalavimams ne rečiau kaip kartą per ketverius metus atlieka Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.

7. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas su šilumos tiekėju sudaro šilumos pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartį, su karšto vandens tiekėju – karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Nr. [XI-2143](#), 2012-06-28, *Žin.*, 2012, Nr. 79-4088 (2012-07-05)

Nr. [XI-2146](#), 2012-06-28, *Žin.*, 2012, Nr. 79-4089 (2012-07-05)

Nr. [XII-880](#), 2014-05-13, paskelbta TAR 2014-05-16, i. k. 2014-05481

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGA

21 straipsnis. Ginčus nagrinėjančios institucijos, jų teisės ir pareigos

1. Ginčus, kylančius iš sutartinių santykių tarp buitinių šilumos vartotojų ir šilumos bei karšto vandens tiekėjų, priežiūros paslaugų teikėjų, ginčo sprendimo ne teisme tvarka nagrinėja šios valstybės ir savivaldybės institucijos:

1) Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos – dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių gedimų, eksploatavimo, energijos kokybės reikalavimų, energijos apskaitos ir apmokėjimo už suvartotą energiją pažeidimų, avarių, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo, dėl šilumos ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo veiklos ar neveikimo;

2) Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija – dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl teisės joms pasinaudoti tinklais ir sistemomis nesuteikimo, dėl prisijungimo, energijos tiekimo srautų balansavimo, kainų ir tarifų taikymo;

3) savivaldybės vykdomoji institucija – dėl šilumos ir karšto vandens tiekimo organizavimo, dėl daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros tarifų nustatymo, dėl administracinę priežiūrą atliekančių pareigūnų įgaliojimų bei šios priežiūros atlikimo tvarkos;

4) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – dėl šilumos energijos pirkimo–pardavimo ar paslaugų teikimo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo ir kitose nenumatytose valstybinės vartotojų teisių apsaugos srityse.

2. Ginčai nagrinėjami Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

22 straipsnis. Vartotojų informavimas

1. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai informuoja vartotojus apie teikiamas paslaugas, paslaugų teikimo sąlygas, paslaugų kainas, prijungimo prie sistemų kainas bei sąlygas ir numatomus sutarčių sąlygų pakeitimus.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai bei šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyti nepriklausomi šilumos gamintojai kasmet viešai informuoja vartotojus apie nustatytas šilumos bei karšto vandens kainų dedamąsias. Kainų dedamosios įsigalioja nuo kito mėnesio pirmos dienos.

3. Keičiantis šilumos ir (ar) karšto vandens kainoms, šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai bei šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyti nepriklausomi šilumos gamintojai iki mėnesio 25

dienos viešai informuoja vartotojus, savivaldybes bei Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją apie apskaičiuotas šilumos ir karšto vandens kainas. Šilumos ir karšto vandens kainos įsigalioja nuo kito mėnesio pirmos dienos.

4. Šilumos ir (ar) karšto vandens įmonių informacija apie veiklos sąnaudas, sistemų eksploatavimą, modernizavimą, plėtrą, investicijas į sistemos plėtrą, kainų ir tarifų struktūrą, paslaugų teikimo sąlygas yra vieša.

5. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) informacija apie jo veiklos pajamas, sąnaudas, sistemų eksploatavimą, kainas ir tarifus, jų struktūrą, paslaugų teikimo sąlygas, taip pat pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) ketvirtiniai ir metiniai finansiniai-balansiniai rodikliai, investicijų dydžiai, duomenys apie investuotojus, darbuotojų skaičių yra vieši ir turi būti skelbiami energetikos ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, *Žin.*, 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Nr. [XII-880](#), 2014-05-13, paskelbta TAR 2014-05-16, i. k. 2014-05481

SEPTINTASIS SKIRSNIS DAUGIABUČIŲ NAMŲ ŠILDYMAS

23 straipsnis. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomuosius reikalavimus.

2. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai apima technines galimybes vartotojams reguliuoti šilumos suvartojimą pastate. Namų pertvarkymas pagal privalomuosius reikalavimus turi būti remiamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai

1. Daugiabučio namo butų ir patalpų savininkai šilumos punkto įrenginius valdo, naudoja ir jais disponuoja bendrosios nuosavybės teise.

2. Jeigu daugiabučio namo butų ir patalpų savininkai šilumos punkto įrenginių bendrosios nuosavybės teise nevaldo, bendroji nuosavybės teisė gali būti įgyjama:

1) Civilinio kodekso nustatyta daiktų pirkimo-pardavimo išsimokėtinai tvarka išsiperkant renovuotų šilumos punktų įrenginius iš trečiųjų asmenų pagal įrenginių likutinę vertę;

2) įsigyjant (įsirengiant) šilumos punkto įrenginius finansinės nuomos (lizingo) sutarties pagrindu;

3) kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

25 straipsnis. Apmokėjimas už daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpų šildymą

1. Daugiabučio namo buto ir (ar) kitų patalpų savininkas apmoka jam tenkančią dalį šilumos, suvartotos daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpoms šildyti, nesvarbu, kokių būdu šildomos jam priklausančios patalpos.

2. Daugiabučio namo butų ir (ar) kitų patalpų savininkui netaikomas apmokėjimas už daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpų šildymą, kai šilumos tiekimas daugumos savininkų sutikimu bendrojo naudojimo patalpose yra nutrauktas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1346](#), 2014-11-20, paskelbta TAR 2014-12-01, i. k. 2014-18286

26 straipsnis. Šilumos tiekėjo, šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo arba karšto vandens tiekėjo teisė patekti į butų ir kitų patalpų savininkams priklausančias patalpas

1. Šilumos tiekėjo, namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo arba karšto vandens tiekėjo įgalioti atstovai turi teisę, ne vėliau kaip prieš 24 valandas pateikę raštišką

prašymą buto ir (ar) kitų patalpų savininkui, patekti į savininkui priklausančias patalpas, kad galėtų apžiūrėti ar remontuoti šildymo ir karšto vandens sistemą ar apskaitos prietaisus, taip pat sustabdyti karšto vandens tiekimą įsiskolinusiam savininkui.

2. Jeigu butų ir (ar) kitų patalpų savininkai atsisako įleisti šilumos tiekėjo, namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo arba karšto vandens tiekėjo įgaliotus atstovus pagal jų pateiktą raštišką prašymą į savininkams priklausančias patalpas, šilumos tiekėjas, namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas arba karšto vandens tiekėjas, pagal energetikos ministro patvirtintas Šilumos tiekimo ir vartojimo taisykles įforminę savininkų atsisakymą, turi teisę šių patalpų savininkų suvartotą šilumos ir karšto vandens kiekį nustatyti pagal tokiems atvejams Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą metodiką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

27 straipsnis. Šilumos vartotojo daugiabučiame name teisės ir pareigos

1. Šilumos vartotojas daugiabučiame name turi teisę:

1) kartu su kitais namo butų ir kitų patalpų savininkais įstatymų nustatyta tvarka įsteigti daugiabučio namo savininkų bendriją arba sudaryti jungtinės veiklos sutartį dėl pastato šildymo ir karšto vandens sistemos bei kitų bendrojo naudojimo objektų valdymo;

2) kartu su kitais namo butų ir kitų patalpų savininkais nuspręsti pakeisti viso pastato, jo sekcijos ar bloko šildymo būdą;

3) reikalauti iš šilumos ir karšto vandens tiekėjų ir sistemų prižiūrėtojų atlyginti nuostolius, jeigu šilumos tiekėjas ar prižiūrėtojai neužtikrina šilumos ir (ar) karšto vandens bei teikiamų paslaugų kokybės reikalavimų.

2. Šilumos vartotojai turi ir kitas teisės aktų nustatytas teises.

3. Šilumos vartotojai daugiabučiuose namuose privalo apmokėti jiems tenkančią dalį išlaidų, susijusių su namo šildymo ir karšto vandens sistemos rekonstravimu, kad ji atitiktų privalomuosius reikalavimus.

4. Jei sutartimis nenustatyta kitaip, sprendimus dėl tiekiamos šilumos kiekio daugiabučiuose namuose, kiek tai neprieštarauja teisės aktų nustatytiems reikalavimams, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) priima atsižvelgdamas į neįsiskolinusių šilumos vartotojų prašymus.

5. Jei daugiabučio namo savininkai nesusitaria kitaip, šildymas daugiabučiuose namuose reguliuojamas taip, kad atitiktų teisės aktų nustatytas higienos normas butuose, kurie atitinka su šilumos taupymu susijusius statybos techninius reikalavimus ir kuriuose įgyvendinamos įprastos šilumos taupymo priemonės.

6. Įgyvendinant šiame ir kituose šio įstatymo straipsniuose numatytas buitinių šilumos ir karšto vandens vartotojų teises bei pareigas dėl apsirūpinimo energija (šiluma ir karštu vandeniu), pastato šildymo bei karšto vandens sistemos valdymo ir naudojimo sprendimai priimami *mutatis mutandis* Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

28 straipsnis. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo teisės, pareigos ir atsakomybė buitiniam šilumos vartotojui

1. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas privalo parduoti buitiniam šilumos vartotojui sutartyje numatytą šilumos ir (ar) karšto vandens kiekį laikydamasis šalių suderinto šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo režimo. Pateiktos ir suvartotos šilumos ir (ar) karšto vandens kiekis nustatomas pagal apskaitos prietaisų rodmenis arba kitu sutartyje nurodytu būdu.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas privalo užtikrinti:

1) šilumos ir (ar) karšto vandens perdavimo tinklų techninę būklę, atitinkančią teisės aktų reikalavimus;

2) atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų techninę būklę, atitinkančią teisės aktų reikalavimus;

3) šilumos ir (ar) karšto vandens kokybę, nustatytą sutartimis ir atitinkančią teisės aktų reikalavimus, iki tiekimo–vartojimo ribos.

3. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas statinio projekte (ar jo dalyje) nurodytoje vietoje įrengia atsiskaitomuosius šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisus.

4. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas įstatymų nustatyta tvarka privalo atlyginti dėl nekokybiškos šilumos ir (ar) karšto vandens buitiniam šilumos vartotojui atsiradusią žalą.

5. Šilumos ir karšto vandens tiekėjas gali nuskaityti šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis teisės aktų reikalavimus atitinkančiu nuotoliniu būdu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS ŠILUMOS VARTOTOJŲ ĮRENGINIŲ ATJUNGIMAS NUO ŠILUMOS TIEKIMO SISTEMOS

29 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių nutraukimas vartotojo iniciatyva

1. Šilumos vartotojas, pakeitęs buto (butų), kitų patalpų šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Buto (butų) ir kitų patalpų šildymo būdas keičiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka rekonstruojant pastatą (inžinerines sistemas).

2. Kai rekonstravus pastatą (inžinerines sistemas) pakeičiamas viso pastato šildymo ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, to pastato butų ir kitų patalpų savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys laikomos nutrauktomis nuo statinio pripažinimo tinkamu naudoti momentu.

3. Kai rekonstravus pastatą (inžinerines sistemas) pakeičiamas ne viso pastato šildymo ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, nuo statinio pripažinimo tinkamu naudoti momento laikomos nutrauktomis to pastato butų ir kitų patalpų, kurių šildymo būdas pakeistas, savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys. Šių butų ir kitų patalpų savininkai energetikos ministro patvirtintose šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatyta tvarka šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjams kiekvieną mėnesį apmoka už jiems tenkančią pastato bendrosioms reikmėms sunaudotos šilumos ir (ar) karšto vandens dalį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

DEVINTASIS SKIRSNIS LICENCIJOS IR LEIDIMAI

30 straipsnis. Veiklos licencijavimas šilumos ūkio sektoriuje

1. Šilumos tiekėjas privalo turėti šilumos tiekimo licenciją.

2. Licencijų išdavimo tvarką ir taisykles tvirtina Vyriausybė. Licencijas šilumos tiekėjui, tiekiančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, atsižvelgdama į savivaldybės institucijos rekomendacijas, išduoda, jų galiojimą sustabdo, panaikina ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Licencijas mažiau šilumos tiekiančiam tiekėjui išduoda, sustabdo, panaikina ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja savivaldybės institucija.

3. Asmenims, norintiems verstis šilumos tiekimo veikla, licencijos šiai veiklai išduodamos vadovaujantis veiklos saugumo, patikimumo, efektyvumo ir nediskriminavimo principais.

4. Licencijos šilumos tiekimo veiklai išduodamos neterminuotam laikui tik vienam asmeniui tam tikroje nustatytoje teritorijoje.

5. Licencijos šilumos tiekimo veiklai išduodamos asmenims, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

1) turi nuosavybės teisę ar teisėtai valdo šilumos gamybos įrenginius ir (ar) šilumos perdavimo tinklus;

2) neturi mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybės biudžetui ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai įmonei mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestiniai ginčai), ir įmonė nėra skolinga Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

3) turi pakankamus technologinius, vadybinius ir finansinius pajėgumus, leidžiančius vykdyti licencijuojamos veiklos sąlygas.

6. Licenciją išduodanti institucija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo dienos privalo išduoti ar pakeisti licenciją arba pateikti asmeniui, pateikusiam prašymą, motyvuotą rašytinį atsakymą tai daryti. Jeigu pateikti ne visi duomenys ar dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ar dokumentų pateikimo dienos.

7. Licenciją išduodanti institucija, nustačiusi licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi pažeidimą arba paaiškėjęs, kad prašyme išduoti licenciją pateikti klaidingi duomenys, raštu per 5 darbo dienas įspėja apie tai licenciją turintį asmenį ir nurodo laiką, per kurį jis turi pašalinti nustatytus pažeidimus.

8. Licencijos galiojimas Vyriausybės nustatyta tvarka sustabdomas, jeigu per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą licencijos turėtojas nepašalina įspėjimo pranešime nurodytų pažeidimų.

9. Jei asmuo pateikia dokumentus, įrodančius, kad trūkumai (pažeidimai), nurodyti šio straipsnio 7 dalyje, pašalinti, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų pateikimo dienos, licenciją išduodančios institucijos sprendimu licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas.

10. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti licenciją ar panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą neatsakoma per šiame įstatyme nustatytus terminus, laikoma, kad sprendimas dėl licencijos išdavimo ar licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo priimtas, išskyrus atvejus, kai vyksta teisminiai ginčai su trečiaisiais asmenimis dėl licencijuojamos veiklos sąlygų (teritorijos) ar kitų priežasčių, pateisinamų svarbiais visuomenės interesais, ir pareiškėjas apie tai yra informuotas licencijų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

11. Licencijos galiojimas Vyriausybės nustatyta tvarka panaikinamas licenciją išduodančios institucijos sprendimu, jeigu:

1) teisės aktų nustatyta tvarka įrodoma, kad licenciją turintis asmuo, kurio licencijos galiojimas tais pačiais metais jau buvo sustabdytas, pakartotinai pažeidžia nustatytas licencijuojamos veiklos sąlygas arba nepašalina pažeidimų per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą;

2) licencijos galiojimas sustabdytas, o licenciją turintis asmuo verčiasi licencijuojama veikla;

3) juridinis asmuo likviduojamas ar pasibaigia dėl reorganizavimo;

4) licenciją turintis asmuo pateikia prašymą panaikinti licencijos galiojimą;

5) licenciją turintis fizinis asmuo miršta.

12. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo turi įtakos saugiam vartotojų aprūpinimui šilumos energija, jis gali įsigalioji ne anksčiau kaip po dviejų mėnesių nuo sprendimo priėmimo. Apie tai, kad numatoma priimti tokį sprendimą, Komisija privalo informuoti savivaldybę, o savivaldybė – Komisiją.

13. Licencijos turėtojas privalo vykdyti šias licencijuojamos veiklos sąlygas:

1) drausti savo verslo veiklos riziką. Draudimo suma turi būti ne mažesnė už licencijuojamai veiklai vykdyti naudojamo turto vertę;

2) užtikrinti eksploatuojamų tinklų plėtrą, prijungti vartotojų ir gamintojų įrenginius, esančius jo teritorijoje, prie šilumos perdavimo tinklo pagal atitinkamus norminius dokumentus;

3) tiekti šilumą kainomis, kurios nustatytos vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta Šilumos ir karšto vandens kainų nustatymo metodika;

4) tvarkyti atskirą nuo kitų rūšių veiklos šilumos tiekimo sąnaudų apskaitą, atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir viešai skelbti duomenis apie šilumos gamybos ir šilumos perdavimo sąnaudas;

5) derinti su licenciją išdavusia institucija valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus ir nustatyta tvarka teikti licenciją išdavusiai institucijai informaciją apie jų vykdymą;

6) teisės aktų nustatyta tvarka teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;

7) teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti. Šilumos tiekėjas privalo pateikti reikalaujamą informaciją per 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo, jeigu nėra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nustatomas ilgesnis terminas;

8) informuoti ir konsultuoti vartotojus teisės aktų nustatyta tvarka, sąlygomis ir mastu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

31 straipsnis. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų (eksploatuotojų) atestavimas

1. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojus (eksploatuotojus) energetikos ministro nustatyta tvarka atestuoja ir atitinkantiems šio įstatymo reikalavimus atestatus išduoda Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.

2. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, nustačiusi, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veikla neatitinka šio įstatymo reikalavimų, ir atsižvelgdama į pažeidimo trukmę, pažeidimo sukeltas pasekmes, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, gali energetikos ministro nustatyta tvarka sustabdyti ar panaikinti atestato galiojimą ir (ar) skirti iki 10 procentų jo metinių pajamų dydžio piniginę baudą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

ŠILUMOS KAINOS IR TARIFAI. SĄNAUDŲ APSKAITA. INVESTICIJOS

32 straipsnis. Šilumos kainodara

1. Šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pagal šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse nurodyta tvarka nustatytą vienanarę arba dvinarę kainą pasirinktinai.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinųjų atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis. Turto nuomos mokesčiai ir kitos sąnaudos, nesusiję su šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo veikla, negali būti įtraukiami į šilumos ar karšto vandens kainas. Į šilumos ar karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant ir šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis. Apyvartinių taršos leidimų prekybos pajamos ar sąnaudos įvertinamos skaičiuojant šilumos kainas Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka.

3. Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant pagrįstas sąnaudas už kurą, privalo būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Kai kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, įsigijimas buvo vykdomas ne per energijos išteklių biržą, pagrįstomis sąnaudomis pripažįstama ir į šilumos ir (ar) karšto vandens kainos kintamąją dedamąją gali būti įtraukiamos įmonės biokuro įsigijimo sąnaudos, neviršijančios vidutinės biokuro kainos arba vidutinės biokuro biržos kainos. Vidutinę biokuro kainą ir vidutinę biokuro biržos kainą, vadovaudamasi savo nustatyta tvarka, nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, sąnaudų įtraukimo į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojimas pagal vidutinę biokuro biržos kainą nėra taikomas tais atvejais, kai energijos išteklių biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies.

Pastaba. 3 ir 4 dalių nuostatos, susijusios su vidutinės biokuro kainos taikymu, galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. sausio 1 d. Nuo 2016 m. sausio 1 d. galioja 3 ir 4 dalių nuostatos, susijusios su vidutinės biokuro biržos kainos taikymu (*Įstatymas Nr. [XII-492](#)*).

5. Šilumos kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojamos pagal šilumos tiekimo sistemas, vartotojų grupes, šilumos pirkimo–pardavimo vietą, tiekimo–vartojimo ribą, šilumos vartojimo mastą, šilumnešius ir jų kokybę, tiekimo patikimumą, vartojimo sezoniskumą, periodiškumą ir apskaitos būdus. Diferencijuojant kainas, kryžminis subsidijavimas tarp vartotojų grupių yra draudžiamas.

6. Šilumos tiekėjas, kuris realizuoja ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, vadovaudamasis šilumos kainų nustatymo metodikomis ir atsižvelgdamas į savivaldybės

institucijos ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pastabas, parengia ir teikia Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai bei savivaldybės institucijai šilumos bazinės kainos projektą. Savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 dienų teikia Komisijai bazinės kainos suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Komisija, išnagrinėjusi savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 dienų jų negavusi, ne vėliau kaip per 15 dienų nustato šilumos bazinę kainą. Dalyvauti nustatant šilumos bazines kainas kviečiamos šilumos vartotojų teises ginančios organizacijos. Kartu nustatomi tiekimo efektyvumo rodikliai. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatytas šilumos bazines kainas skelbia savo interneto svetainėje. Šilumos tiekėjas, valdantis skirtingose savivaldybėse esančias šilumos tiekimo sistemas, gali teikti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai nustatyti skirtingas šilumos bazines kainas šioms sistemoms. Šilumos tiekėjas, teikdamas pasiūlymą dėl skirtingų šilumos bazinių kainų šilumos tiekimo sistemoms, esančioms skirtingose savivaldybėse, nustatymo, privalo jį teikti dėl visų skirtingose savivaldybėse esančių šilumos tiekimo sistemų. Šilumos tiekėjas arba savivaldybė turi teisę teisme apskusti Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją dėl nustatytų šilumos bazinių kainų.

7. Savivaldybių tarybos nustato:

1) vadovaudamasi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytais šilumos bazinėmis kainomis ir Šilumos kainų nustatymo metodika – šilumos kainų dedamąsias kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus. Pirmaisiais šilumos bazinių kainų galiojimo metais savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias, atsižvelgdama į Komisijos nustatytas šilumos bazines kainas. Jeigu savivaldybės taryba per nurodytą terminą nenustato šilumos kainų dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinių kainų galiojimo metams, Komisija vienašališkai nustato šilumos kainų dedamąsias, lygias šilumos bazinių kainų dedamosioms. Komisijos vienašališkai nustatytos šilumos kainų dedamosios skelbiamos viešai ir taikomos nuo kito mėnesio pirmos dienos. Skundus dėl savivaldybės tarybos nustatytų šilumos kainų dedamųjų ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;

2) vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika – įmonių tiekiamos šilumos bazines ir kasmet perskaičiuojamas šilumos kainų dedamąsias kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, ir apie tai informuoja Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų. Skundus dėl savivaldybės tarybos nustatytų šilumos kainų dedamųjų ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;

3) savivaldybių tarybų nustatytos šilumos kainos dedamosios galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos;

4) vadovaudamasi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalių tarifų nustatymo metodika – daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus.

8. Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektus ir jų pagrindimą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai bei savivaldybei, kiti šilumos tiekėjai – tik savivaldybei. Savivaldybės taryba per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias.

9. Savivaldybės tarybos nustatytas šilumos kainų dedamąsias šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos, pateikia Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai per 10 kalendorinių dienų nuo šilumos kainų dedamųjų nustatymo. Komisija nurodo savivaldybei esamus šilumos kainų dedamųjų nustatymo pažeidimus. Savivaldybė privalo juos pašalinti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų. Savivaldybei nepašalinus nurodytų pažeidimų arba laiku nenustačius šilumos kainų dedamųjų, Komisija įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikinas šilumos kainų dedamąsias. Jos galioja, kol pašalinami Komisijos nurodyti pažeidimai, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos.

10. Naujiems šilumos vartotojams, prisijungusiems prie šilumos tiekimo sistemos, leidžiama ne ilgiau kaip 3 metams nustatyti šilumos kainų dedamąsias, grindžiamas tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) ribinėmis šilumos tiekimo šiems vartotojams sąnaudomis.

11. Karšto vandens tiekėjas, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta Karšto vandens kainų nustatymo metodika, parengia ir teikia Komisijai ir

(arba) savivaldybės institucijai karšto vandens kainos dedamųjų projektą. Jei karšto vandens tiekėjas yra ir šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba tiekia karštą vandenį šio šilumos tiekėjo teritorijoje, savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 dienų teikia Komisijai karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Komisija, išnagrinėjusi savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 dienų jų negavusi, ne vėliau kaip per 15 dienų nustato karšto vandens kainos dedamąsias. Kitiems karšto vandens tiekėjams karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybių tarybos.

12. Konkurenciniams šilumos vartotojams nustatoma šilumos kaina, kuri turi padengti šilumos gamybos ir individualias perdavimo sąnaudas. Šią šilumos kainą nustato šilumos tiekėjas, suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Jeigu nėra nustatyta kita šilumos kaina, konkurenciniai šilumos vartotojai už suvartotą šilumą atsiskaito šilumos kainomis, nustatytomis ir kitiems šilumos vartotojams.

13. Jei šilumos tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris valdo skirtingose savivaldybėse esančias šilumos tiekimo sistemas, teikia vienodas šilumos kainų dedamąsias visoms savivaldybėms, šilumos kainų dedamąsias nustato šilumos tiekėjas įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.

14. Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos gamybos kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos gamybos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.

15. Karšto vandens tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris tiekia karštą vandenį skirtingose savivaldybėse, nustato karšto vandens kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Karšto vandens kainų nustatymo metodiką ir suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Šiuo atveju netaikoma šio straipsnio 9 dalis.

16. Keičiant šilumos ir (ar) karšto vandens kainas, įmonės:

1) atsižvelgdamos į nustatytas šilumos kainos dedamąsias, pakitusias kuro kainas ir pakitusias perkamos šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir viešai praneša apie šilumos kainų kintamųjų dedamųjų dydžius ir galutines šilumos kainas;

2) atsižvelgdamos į nustatytas karšto vandens kainų dedamąsias ir pakitusias geriamojo vandens ir šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir viešai praneša apie karšto vandens galutines kainas.

17. Duomenis apie kuro kainas, iš kitų, šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nenumatytų, nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos šilumos kainas bei savivaldybių tarybų sprendimus apie naujas geriamojo vandens kainas įmonės Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai ir (arba) savivaldybėms pateikia iki mėnesio 10 dienos.

18. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki mėnesio 20 dienos viešai informuoja apie kuro, šilumos, perkamos iš kitų, šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nenumatytų šilumos gamintojų, ir geriamojo vandens kainas, naudotinas skaičiuojant šilumos ir karšto vandens kainas.

19. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir savivaldybės kontroliuoja, ar įmonės teisingai skaičiuoja šilumos ir karšto vandens kainų kintamosios dedamosios dydį ir kaip taikomos šilumos ir karšto vandens kainos.

20. Šilumos ar karšto vandens kainų dedamųjų galiojimo laikotarpiu patirtos, bet nepadengtos sąnaudos arba gautos papildomos pajamos, susidariusios dėl kuro, pirktos šilumos, geriamojo vandens faktinių kainų ir nustatant šilumos ar karšto vandens kainas įskaičiuotų kainų skirtumo, įvertinamos skaičiuojant būsimąjį laikotarpio šilumos ar karšto vandens kainų dedamąsias.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, *Žin.*, 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Nr. [XI-2143](#), 2012-06-28, *Žin.*, 2012, Nr. 79-4088 (2012-07-05)

Nr. [XI-2339](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6667 (2012-11-15)
Nr. [XII-726](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 140-7085 (2013-12-30)
Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

33 straipsnis. Maksimalios šilumos suvartojimo normos daugiabučiuose namuose

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje nustatytas energijos vartojimo efektyvumo didinimo gaires, nustato maksimalias metines šilumos suvartojimo normas, išreikštas kWh/m² per kalendorinius metus, daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti, kurios skelbiamos viešai ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki jų įsigaliojimo dienos. Šios normos taikomos daugiabučių namų energiniam efektyvumui vertinti, planuojant priemones ir lėšas jų energiniam efektyvumui didinti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)
Nr. [XII-152](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-496 (2013-01-30)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1791](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09814

34 straipsnis. Šilumos tiekimo sąnaudų apskaita

1. Jeigu šilumos tiekėjas valdo daugiau kaip vieną šilumos tiekimo sistemą, kurioje realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, kiekvienos sistemos sąnaudos įtraukiamos į apskaitą atskirai. Tvarkant buhalterinę apskaitą, pajamų ir sąnaudų ataskaitos parengiamos pagal atskiras savivaldybes.

2. Jeigu šilumos tiekimo sistemoje, kurioje realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos tiekėjas dar ir gamina šilumą, jis privalo atskirai tvarkyti šilumos gamybos ir šilumos perdavimo sąnaudų apskaitą. Jeigu šilumos tiekėjas prižiūri šilumos vartotojų šildymo ir karšto vandens sistemas, šios veiklos sąnaudos įtraukiamos į apskaitą atskirai.

3. Šilumos tiekėjų informacija, susijusi su jų licencijuojama veikla ar veikla, kurios kainos reguliuojamos, yra vieša. Valstybės ir savivaldybės institucijos, įstatymų nustatyta tvarka atlikdamos joms pavestas funkcijas, turi teisę gauti iš šilumos ar karšto vandens tiekėjų ir pastato šildymo bei karšto vandens sistemos prižiūrėtojų visus finansinės atskaitomybės ir kitus dokumentus, susijusius su jų reguliuojama veikla. Šilumos tiekėjų duomenys apie šilumos gamybos ir šilumos perdavimo sąnaudas skelbiami viešai.

35 straipsnis. Investicinių planų derinimas

Investiciniai planai derinami su savivaldybės taryba jos nustatyta tvarka. Šilumos tiekėjų skundus dėl savivaldybių tarybų sprendimų derinant investicinius planus ne teismo tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS ŠILUMOS ŪKIO AR JO DALIES VALDYMO PERDAVIMAS

36 straipsnis. Sutarčių rengimas

1. Savivaldybės institucija užtikrina rengiamų sutarčių dėl šilumos ūkio ar jo dalies valdymo perdavimo viešą svarstymą.

2. Sudarydama valdymo perdavimo sutartis, savivaldybė atsižvelgia į energetikos ministro išvadą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

37 straipsnis. Reikalavimai valdymą perėmusiam subjektui

1. Valdymą perėmęs subjektas pirkimus vykdo pagal Viešųjų pirkimų įstatymą.

2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir savivaldybių institucijos pagal savo kompetenciją privalo prižiūrėti ir kontroliuoti valdymą perėmusių subjektų kainodarą.

3. Pasibaigus valdymo perdavimo laikotarpiui, turto, kurio valdymas buvo perduotas, vertė negali būti mažesnė negu valdymo perdavimo sutarties sudarymo metu.

4. Pasibaigus valdymo perdavimo laikotarpiui, valdymą perėmusiam subjektui draudžiama kartu su grąžinamu turto valdymu perduoti neįvykdytus finansinius įsipareigojimus ar kitas šio subjekto neįvykdytas prievolės, susijusias su grąžinamu turto valdymu.

5. Valdymo perdavimo sutartyje nurodomas valdymą perėmusio subjekto investicijų į turtą, kurio valdymas buvo perduotas, dydis per valdymo laikotarpį. Jis yra apskaičiuojamas kaip šio turto vertės padidėjimas per valdymo laikotarpį, pridedant sutartimi perduotus su šiuo turtu susijusius finansinius įsipareigojimus, kuriuos pagal šią sutartį turėjo apmokėti valdymą perėmęs subjektas, ir neatsižvelgiant į turto vertės padidėjimą dėl jo indeksavimo valdymo perdavimo laikotarpiu.

6. Reorganizuojant ar privatizuojant savivaldybių kontroliuojamus šilumos tiekėjus, savivaldybės užtikrina, kad jų kontroliuojamoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, Žin., 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1329](#), 2007-11-20, Žin., 2007, Nr. 130-5259 (2007-12-11)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis įsigalioja nuo 2007 m. gruodžio 11 d.

Keičiamo šilumos ūkio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies septintame sakinyje išdėstyta nuostata „tik jeigu tiekėjai įvykdė visas savo prievolės sutvarkyti karšto vandens apskaitą tame name“ įsigalioja 2008 m. gegužės 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 6, 7, 8, 13, 15, 18, 21, 26, 29, 31, 33 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. vasario 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, Žin., 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 15, 22, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 7 dalies nuostatą, kad šilumos kainų nustatymo metodika parengta pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus šilumos kainų nustatymo metodikos principus, kuri įsigalioja 2010 m. sausio 1 d., ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, Žin., 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 10, 12, 20, 21, 22, 27, 30, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-862](#), 2010-06-01, Žin., 2010, Nr. 65-3196 (2010-06-05)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, Žin., 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 3, 20, 22, 28, 31, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2011 m. lapkričio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1613](#), 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 128-6051 (2011-10-25)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. lapkričio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2143](#), 2012-06-28, Žin., 2012, Nr. 79-4088 (2012-07-05)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2146](#), 2012-06-28, Žin., 2012, Nr. 79-4089 (2012-07-05)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2339](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6667 (2012-11-15)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 19 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Pakeitimas:

10.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-726](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 140-7085 (2013-12-30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 19 IR 32 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-152](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-496 (2013-01-30)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-192](#), 2013-03-14, Žin., 2013, Nr. 31-1528 (2013-03-26)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 3 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.
Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2013 m. balandžio 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 3, 7, 8, 10, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 8(1) STRAIPSNIO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 7 straipsnio, kuriuo Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnis papildomas naujomis 3 ir 4 dalimis, nuostatos, susijusios su vidutinės biokuro kainos taikymu, galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. sausio 1 d.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. galioja šio įstatymo 7 straipsnio, kuriuo Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnis papildomas naujomis 3 ir 4 dalimis, nuostatos, susijusios su vidutinės biokuro biržos kainos taikymu.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-880](#), 2014-05-13, paskelbta TAR 2014-05-16, i. k. 2014-05481

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 20 IR 22 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. birželio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1346](#), 2014-11-20, paskelbta TAR 2014-12-01, i. k. 2014-18286

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 25 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1259](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14860

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1791](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09814

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 33 straipsnio pakeitimo įstatymas